

Van: College van Bestuur ROC Nijmegen
Betreft: Reactie via Internetconsultatie OCW Besluit Experiment regionale kwalificaties.
D.d.: 26 februari 2018

Reactie ROC Nijmegen op OCW Besluit Experiment regionale kwalificaties

Vraag 1

Herkent u zich in de doelen van het experiment, te weten het versterken van de aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt en het vergroten van het eigenaarschap voor het onderwijs bij docententeams?

ROC Nijmegen kiest ervoor om in steeds sneller veranderende wereld en arbeidsmarkt om wendbaar en responsief het onderwijs in te richten. ROC Nijmegen ziet de totale beroepsbevolking als haar doelgroep. Met deze focus op initieel onderwijs en Leven Lang Ontwikkelen betekent dit het maken van keuzes, specialisaties, maatwerk en vormen van gepersonaliseerd leren. Responsiviteit in ons onderwijs, de samenwerking in de regio en met het werkveld staat voorop.

De doelen van het experiment sluiten daarbij aan, waarbij de betrokkenheid van de onderwijsteams en werkveld een vanzelfsprekende is. De kritische vraag die daarbij gesteld moet worden is hoeverre docententeams meer eigenaar worden van het onderwijs worden als zij niet alleen zelf bepalen hoe, en de wijze waarop ze het onderwijs vormgeven, maar ook waaraan een (toekomstig) beroepsbeoefenaar in de regio aan moet voldoen. Dit vraagt om een specifieke vorm van deskundigheid en inzet die niet vanzelfsprekend bij teams voorhanden is. Echter, door onze vele contacten met het werkveld via werkveldcommissie, BPV-bezoeken en examinering in de beroepspraktijk zijn er veel mogelijkheden om dit opnieuw aan te boren.

ROC Nijmegen is partner in een aantal regionale innovatieprojecten, alsmede initiator van een langlopende samenwerking met een aantal ROC's in de Euregio. Deze specifieke regionale focus kan zich vertalen in een regionale specialisatie, in ofwel een regionale kwalificatie ofwel regionale keuzedelen. Met name de mogelijkheid om dit versneld en flexibel in te kunnen voeren, gekoppeld aan onze regionale Innovatieagenda maakt dit Besluit Experiment Kwalificatiestructuur kansrijk.

Echter de huidige kwalificatiestructuur, de keuzedelen en ons onderwijs biedt ook al veel mogelijkheden voor specialisatie. Tevens kennen we ook al het Experiment Cross- overs en gecombineerde leerweg BOL/BBL. Vraag is of dit specifieke Experiment andere keuzes en specialisatie meer mogelijk maakt. Dit zou wel het geval zijn als over de grenzen van sectoren c.q. domeinen, kwalificatiedossiers regionale specialisatie mogelijk gemaakt kunnen worden met civiele (diploma)waarde.

ROC Nijmegen is reeds op meerdere thema's met innovaties aan de slag en experimenteerruimte aan het creëren. Voor bijvoorbeeld een aantal niveau 4 kwalificaties zien we mogelijkheden voor het faciliteren van een mooie doorlopende leerlijn naar het hbo, ook als Havo-alternatief. De basis ontlenen we daarmee niet altijd aan de specifieke regionale arbeidsmarkt, maar ook aan de regionale maatschappelijk (onderwijs)context. Hoe kunnen we onze studenten zijn of haar ontdekkingsreis maximaal faciliteren.

Binnen dergelijke kwalificaties moeten loopbaan oriëntatie en -begeleiding flexibiliteit, creativiteit en maatwerk centraal staan binnen een passende regionale beroepscontext. Kwalificaties zoals Human Technology in een regionale context zijn hierin bij uitstek geschikt voor onze de regio.

Vraag 2

Wat vindt u van de in het concept besluit voorgestelde procedure om te komen tot een beroepsopleiding met een regionale specialisatie?

De procedure in uw concept besluit bestaat uit het volgende:

De aanvragen voor vaststelling van landelijke delen worden door minimaal twee of meer instellingen tegelijk per afzonderlijk landelijk deel ingediend. De aanvragen voor deelname aan het experiment en het tot stand brengen van regionale delen worden door één instelling voor een of meer regionale delen tegelijk ingediend. Tevens moet de instelling reeds de landelijke kwalificatie in zijn bezit hebben, c.q. uitvoeren. Deze geldt ook als terugvaloptie.

Voor het indienen van een aanvraag is een business case nodig met minimaal de volgende gegevens:

- analyse van de kwalitatieve en kwantitatieve vraag van de regionale arbeidsmarkt;
- de belangstelling bij de deelnemers en de wijze waarop de deelnemers zijn geraadpleegd;
- weergave van aantal en representatieve vertegenwoordiging van werkgevers in de regio dat deelneemt aan het experiment;
- de mate van betrokkenheid van docenten met de regionale kwalificatie.

Er wordt bij de honorering van de aanvraag zowel een besluit genomen over de inhoud van de aanvraag (de regionale specialisatie) als over de bekostiging van de experimentele opleiding.

SBB kan bij het ontwikkelen van een regionale specialisatie expertise en ondersteuning leveren. Dat is voor de instellingen zeer gewenst, mede gelet op het feit dat deze kerntaak de afgelopen jaren niet bij de ROC's is gepositioneerd.

In het concept Besluit staat dat de minister het besluit neemt op honorering aanvragen regionale specialisatie opleidingen. Echter, de Toetsingskamer SBB voert daarbij ook een marginale toetsing uit voor de minister. Hierin lijkt een tegenstrijdigheid te zitten. Kaders en nadere toelichting voor een dergelijke marginale toetsing, alsmede richtlijnen ten behoeve van het opstellen van een dergelijke regionale specialisatie zijn daarin gewenst. Verder kan het in de afweging meegenomen worden om de inhoudelijke toetsing van de regionale specialisatie te laten plaatsvinden in de regio (bijvoorbeeld aan de hand van peer review) en eindbeoordeling door de minister.

Indien deze procedure wordt gevolgd dan is het zeer gewenst dat in provinciale of regionale overleggen omtrent macrodoelmatigheid de keuze voor regionale specialisatie minimaal worden afgestemd.

Gelet op uw procedure voorstel is het indienen van een aanvraag voor een regionale specialisatie niet eerder afgerond voor 1 juli 2019 (eerste tranche). Dit betekent in onze praktijk dat een dergelijke (regionale) opleiding niet eerder kan starten dan schooljaar 2020-2021, met werving en aanmelden vanaf oktober 2019. Bij een niveau 4 opleiding, uitgaande van een nominale duur van drie jaar, betekent dit dat de regionale specialisatie in 2022-2023 met diploma wordt afgerond.

Vraag 3

Voor de nieuwe kwalificatie moet geput worden uit het kwalificatiedossier van de oorspronkelijke kwalificatie, biedt dit volgens u voldoende ruimte om een nieuwe regionale kwalificatie te ontwikkelen?

Gelet op de experimentele context van uw Besluit, en de omvang van de huidige herziene kwalificatiestructuur en keuzedelen biedt dit voldoende ruimte om een regionale kwalificatie te ontwikkelen. Aandachtspunt is wellicht de mogelijkheid om een regionale specialisatie te ontwikkelen en aan te vragen die meer in de context van een 'groen' AOC ligt of een vakschool.

Vraag 4

Welke kwalificaties zouden volgens u in ieder geval opgenomen moeten worden in de experimenteer-AMvB, met het oog op de doelen van het experiment?

Kwalificaties op het vlak van Zorg en Technologie, Logistieke en technologische werkprocessen en internationale (euregionale) samenwerking. Ook combinaties van MBO niveau 4 opleidingen in afstemming het hbo (AD en bachelor), zoals Human Technology of Technisch Leidinggevende (met werkveld).

Vraag 5

Komt het regionale aspect van de beroepsopleiding naar uw mening voldoende tot zijn recht in het concept besluit?

Het voorgenomen Experiment biedt nieuwe mogelijkheid om het regionale aspect in de beroepsopleidingen verder in te richten. Interessant is dat hier ook civiele waarde aan wordt toegekend.

